

**Dne 28. 2. 2014 byl ve spolupráci
MAS Rozkvět zahrady jižních Čech
podán návrh na zápis baráčnické tradice
do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury
Jihočeského kraje**

Rada Jihočeského kraje schválila v roce 2012 založení Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje a pověřila **Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích** – Regionální odborné pracoviště pro tradiční lidovou kulturu jeho administrací.

Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje je zřízen v souladu s usnesením vlády České republiky o Konceptci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 až 2015 a jeho hlavním účelem je ochrana, zachování, identifikace, rozvoj a podpora nemateriálního kulturního dědictví na území Jihočeského kraje.

Návrh na zápis baráčnické tradice do tohoto Seznamu byl podán 28. 2. 2014.

Návrhy na zápis nemateriálního statku do Seznamu přijalo Regionální pracoviště v termínu pro rok 2014, tedy do konce února. Nyní posoudí došlé návrhy z hlediska formální a věcné správnosti a svolá zasedání Odborné komise, která se seznámí s návrhy a navrhne případné posuzovatele pro externí odborné posouzení jednotlivých návrhů. Odborná komise do konce **května 2014** vyhodnotí návrhy s přihlédnutím k odborným posudkům. Regionální pracoviště ve spolupráci s OKPP následně doporučí radě kraje návrh na zápis do Seznamu ke schválení. Regionální pracoviště na základě usnesení rady kraje provede zápis nemateriálního statku do Seznamu, dále tuto skutečnost oznámí nositeli statku a navrhovateli, a to do **30. listopadu 2014**.

Návrh na zápis baráčnické tradice zhodnotil objektivní faktory ohrožující statek a poukázal na nedostatečnou informovanost obyvatel regionu o této tradici, nulovou osvětu žáků škol i dospělých. Dále **upozornil** na užívání moderních technologií jako alternativního způsobu života, který vytěsňuje komunitní setkávání a osobní kontakty ve společnosti. Jako ohrožující vnímá migrace obyvatel z venkova do měst – kvůli ztrátě vazeb na tradice předků – a migrace obyvatel z města na venkov, kde pro změnu chybějí znalosti místních tradic.

Návrh popsal fenomén baráčnictví a význam jeho zachování pro současné pokolení i další generace. Tento návrh na aktivní podporu baráčnictví je motivován nutností předávání hodnot vytvářených více než 150 let a také jeho formativní funkcí,

především v oblastech komunitní i sociální, které jsou dnes opět velmi aktuální. Jeho **specifická autenticita** představuje bohatý studijní potenciál a hloubku pro historická, etnologická a kulturně antropologická bádání. Nabízí aktivní partnerství regionů, měst, obcí, neziskových organizací, podnikatelů a místního obyvatelstva. Podporuje významnost živých tradic a z ní vyplývající úctu k rozmanité kultuře a její důležitost v dnešní době. Z hlediska sociologické kategorie kvality života se jedná o vysoce aktuální možnost podchytit soubor takových aktivit, které kvalitu života jednoznačně a trvale zvyšují.

Regionální pracoviště vede a aktualizuje Seznam, vyřizuje agendu spojenou s návrhy a zápisy statků do Seznamu, případně s označením statků za ohrožené či zaniklé (vykonává zejména činnosti správce dat Seznamu, a to jak v listinné, tak i elektronické podobě). Připravuje návrhy pro projednání Odborné komise, zadává odborné posudky posuzovatelům určeným Odbornou komisí, posuzuje předložené návrhy z hlediska jejich věcné správnosti, zpravidla jednou za pět let. Zajišťuje publicitu spojenou se Seznamem.

Oficiálním předkladatelem návrhu je X. župa spisovatele Josefa Holečka se sídlem ve Vodňanech, pod vedením župního rychtáře Jaroslava Šikla, která udělila souhlas s prezentací a používáním podobizen, obrazových snímků, zvukových záznamů, dále s možným zveřejněním takovýchto textových nebo audiovizuálních materiálů. Bylo rovněž stvrzeno prohlášení o vlastnictví **licence**.

Příloha návrhu obsahovala:

Několik fotografií z masopustního průvodu ve Vodňanech, ze slavností 75 let Obce baráčníků v Kamenném Újezdě, z taneční besedy, z výročního sedění v Malenicích, výlovu rybníka Dřemliny, 60 let X.župy Vodňany, praporečnicků a slavnosti u pomníku I. a II. Světové války.

Dále audio-video záznamy ze slavnosti 60 let X. župy spisovatele Josefa Holečka, sdružených obcí Baráčníků se sídlem ve Vodňanech, záznam ze staročeské konopické z roku 2001.

Dále dokumenty Pamětního listu, dopisu (Veleobec baráčníků z roku 1948), Regulí a Zpráv o činnosti Obce baráčnické Pištín a několik zápisů z kroniky 1936-1957.

Fotografie Praporů (Obec baráčníků Vitoraz), baráčnic z Pištína v blatských krojích, baráčnických slavností z roku 1976, ale i záznamy z nedávné současnosti, a to fotografie z akcí a jejich významných hostů (např. slavnostního otevření nové baráčnické rychty v Pištíně, které se mj. zúčastnili předseda senátu pan Štěch, senátor Ing. Jirsa, zástupce Krajského úřadu Bc. Šálená, zástupce MAS Rozkvět zahrady jižních Čech Ing. Krejčíčková, pištínský starosta pan Havel, starostové dalších obcí Svazku obcí Blata a regionu MAS Rozkvět...; a nebo momentky ze setkání baráčnic s režisérem Troškou při natáčení filmu Babovřesky).

Návrh na zápis obsahoval popis fenoménu baráčnictví a jeho podstaty, jakožto hnutí pro rozvoj společenského života. Základní činností baráčnických spolků v minulosti bylo udržovat staročeské lidové zvyky a tradice. Úkolem spolku bylo zachování lidových krojů, české řeči a pomáhat si navzájem. Baráčnictví jako statek tradiční lidové kultury nadále aktivně rozvíjejí všechny rychty po celém Jihočeském kraji. Na veřejnosti se prezentuje organizováním kulturně-společenských akcí, na kterých předvádí rozličné staročeské zvyky, mimo jiné lidové tance a lidové písně.

Návrh na zápis rovněž zmapoval baráčnické aktivity v Jihočeském kraji.

V Jihočeském kraji pracují 4 župy:

VI. župa Boleslava Jabloňského se sídlem v Soběslavi.

Tato župa sdružuje Obce baráčníků: Soběslav, Tábor, Jindřichův Hradec, Veselí nad Lužnicí a Kardašova Řečice.

VIII. župa Tomáše ze Štítného se sídlem v Českých Velenicích

Tato župa sdružuje Obce baráčníků: Suchdol nad Lužnicí, Třeboň, Lomnice nad Lužnicí, Halámky a České Velenice.

IX. župa Kubatova se sídlem v Českých Budějovicích

Tato župa sdružuje Obce baráčníků: Boršov nad Vltavou, Hluboká nad Vltavou, Český Krumlov, Kamenný Újezd, Ledenice, Nemanice, Suché Vrbné, Týn nad Vltavou, Věžovatá Pláň a Velešín.

X. župa spisovatele Josefa Holečka se sídlem ve Vodňanech

Tato župa sdružuje Obce baráčníků: Malenice nad Volyňkou, Písek, Pištín, Prachatice, Radomyšl a Vodňany.

Informace o založení jednotlivých Obcí baráčníků v této župě: Vodňany - 1930, Pištín - 1936, Písek - 1936, Radomyšl - 1939, Prachatice - 1946, Malenice n.V. - 1995. Rychty (domečky baráčníků) v této X. župě mají: Prachatice, Pištín, Písek.

Počet členů v X. župě: 219 baráčníků.

Návrh zápisu Baráčnictví do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje zpracovala Mgr. Eva Bartošová, MAS Rozkvět zahrady jižních Čech